

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 218/2018-12

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 15. marca 2018 v senáte zloženom z predsedníčky Ľudmily Gajdošíkovej (sudkyňa spravodajkyňa), zo sudcu Ladislava Orosza a sudcu Miroslava Duriša predbežne prekoval sťažnosť [REDAKČIA], [REDAKČIA], zastúpeného advokátom JUDr. Jánom Benčúrom, Záhradnícka 41, Bratislava, vo veci namietaného porušenia základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Pezinok v konaní vedenom pod sp. zn. 4 C 72/2013 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKČIA] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 26. februára 2018 doručená sťažnosť [REDAKČIA] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Pezinok (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 4 C 72/2013 (ďalej len „napadnuté konanie“).

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že 22. augusta 2011 sa začalo pred okresným súdom konanie o zaplatenie sumy 118 643,54 € s príslušenstvom účastníkov – žalobcu [REDACTED] (ďalej len „žalobca“), proti žalovanému v 1. rade [REDACTED], [REDACTED], a sťažovateľovi – žalovanému v 2. rade.

Predmetom konania je nárok žalobcu ako povinnej osoby za poistné plnenie z garančného fondu za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla uplatnený podľa § 24 zákona č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov v spojení s ustanovením § 524, § 427 a § 420 Občianskeho zákonníka.

Sťažovateľ v sťažnosti uvádza chronologický priebeh napadnutého konania:

„Po podaní žaloby súd vydal dňa 16. 07. 2012 platobný rozkaz (pod spis. zn. 10 R/410/2011), ktorý mi bol doručený dňa 30. 11. 2012.

Dňa 13. 12. 2012 som voči platobnému rozkazu podal odpor.

Žalobca sa dňa 01. 03. 2013 k podanému odporu písomne vyjadril.

Žalobca písomným podaním zo dňa 07. 03. 2014 zmenil žalobný petit.

Okresný súd Pezinok uznesením č. l. 118 zo dňa 25. 07. 2014 rozhodol o zmene žalobného petitu.

Žalobca písomným podaním zo dňa 30. 10. 2015 zmenil žalobný petit.

Okresný súd Pezinok uznesením č. l. 184 zo dňa 10. 12. 2015 rozhodol o zmene žalobného petitu.

Žalobca podal vo veci dňa 09. 12. 2015 vyjadrenie.

Dňa 18. 02. 2016 sa vo veci uskutočnilo prvé pojednávanie.

Žalobca podal vo veci dňa 18. 03. 2016 špecifikáciu žaloby.

Dňa 17. 05. 2016 sa vo veci uskutočnilo ďalšie pojednávanie.

Žalobca písomným podaním zo dňa 01. 07. 2016 zmenil žalobný petit.

Žalobca písomným podaním zo dňa 25. 07. 2016 zobral žalobu čiastočne späť.

Okresný súd Pezinok uznesením č. l. 503 zo dňa 29. 07. 2016 rozhodol o zmene žalobného petitu.

Dňa 27. 09. 2016 sa vo veci uskutočnilo ďalšie pojednávanie.

Dňa 10. 01. 2017 sa vo veci uskutočnilo ďalšie pojednávanie.

Dňa 14. 03. 2017 sa vo veci uskutočnilo ďalšie pojednávanie.

Dňa 13. 04. 2017 sa vo veci uskutočnilo pojednávanie, na ktorom súd vo veci rozhodol rozsudkom.

Voči rozsudku zo dňa 13. 04. 2017 podal odvolanie žalobca, ktoré mi bolo doručené dňa 03. 07. 2017.

K odvolaniu žalobcu som podal vyjadrenie dňa 06. 07. 2017.

Podľa mojich informácií doposiaľ vec nebola predložená odvolaciemu súdu – Krajskému súdu v Bratislave na rozhodnutie o odvolaní.“

Sťažovateľ v odôvodnení svojej sťažnosti uvádza:

„Od začatia konania o úhradu sumy 118.643,54 €, uplynulo viac ako 6 rokov a 6 mesiacov.

Počas tohto konania sa vecou zaoberal len súd na jednom stupni konania. Domnievam sa, že dĺžka konania je neprimeraná.

Všeobecný súd mal a má povinnosť organizovať svoj procesný postup tak, aby bola vec čo najrýchlejšie prejednaná a skončená (§100 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku a čl. 17 Civilného sporového poriadku).

Súd disponuje takými procesnými prostriedkami, ktorými má možnosť zabezpečiť plynulosť konania a jeho primeraný rýchly priebeh.

Deklarovanie porušenia základného práva a príkaz konať bez zbytočných prieťahov nepovažujem za dostatočné.

Domáham sa aj priznania primeraného finančného zadošťačenia.

Moja nemajetková ujma vyplýva z pocitu právnej a vnútornej neistoty. Pociťujem úzkosť z môjho postavenia, pretože neukončené finančné požiadavky voči mojej osobe negatívne ovplyvňujú môj osobný a rodinný život hmotné zabezpečenie a všestranný rozvoj. Uplatňované pohľadávky spolu s príslušenstvom (najmä vysokými úrokmi z omeškania) môžu mať pre mňa a pre príslušníkov mojej rodiny zvlášť nepriaznivé následky...

K základným kritériám, či bolo, alebo nebolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov uvádzam nasledovné:

a) Nejedná sa o skutkovo a právne zložitú vec.

Súd nekoná vo veci plynulo a efektívne, bol opakovane krátkodobo aj dlhodobo nečinný.

b) Svojim správaním som nespôsobil prietahy v konaní a nedal som ani dôvod, aby v tomto konaní došlo k prietahom.

c) Postup súdu.

Urgencie voči prietahom v konaní (zo dňa 02. 12. 2013 a zo dňa 30. 04. 2014) nepriniesli žiadnu nápravu.

ESLP odmietol prax Ústavného súdu Slovenskej republiky podmieňujúcu podanie ústavnej sťažnosti na prietahy v konaní predchádzajúcou sťažnosťou predsedovi súdu (Ištván Ištvánová proti SR zo dňa 12. 06. 2012, Komanický proti SR zo dňa 12. 06. 2012).

Preto som sa na predsedu Okresného súdu Pezinok s ďalšími sťažnosťami už neobrátil, ale sa priamo obrátil na Ústavný súd SR. “

Sťažovateľ v sťažnosti navrhuje, aby ústavný súd takto rozhodol:

„1. Základné právo [REDAKOVANÉ] na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zaručené v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na jeho prejednanie v primeranej lehote zaručené v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Pezinok. v konaní vedenom pod spis. zn. 4 C/72/2013 bolo porušené.

2. Okresnému súdu Pezinok sa prikazuje, v konaní vedenom pod spis. zn. 4/C/72/2013, konať bez zbytočných prietahov.

3. [REDAKOVANÉ] sa priznáva finančné zadosťučinenie vo výške 3.300,00 €, za porušenie základného práva prerokovať vec bez zbytočných prietahov ktoré je Okresný súd Pezinok povinný mu vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia.

4. Okresný súd Pezinok je povinný uhradiť [REDAKOVANÉ] trovy právneho zastúpenia, právnemu zástupcovi. JUDr. Jánovi Benčurovi, advokátovi, na účet vedený v [REDAKOVANÉ] IBAN: [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ]. “

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

Sťažovateľ namieta, že postupom okresného súdu v napadnutom konaní došlo k porušeniu jeho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prieťahov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť len v prípadoch ustanovených zákonom.

Z § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená.

V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, alebo aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takúto možnosť reálne nepripúšťajú (IV. ÚS 16/04, II. ÚS 1/05, II. ÚS 20/05, IV. ÚS 55/05, IV. ÚS 288/05). Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07).

Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia štátneho orgánu. Samotným prerokovaním veci na súde alebo na inom štátnom orgáne sa právna neistota neodstráni. K vytvoreniu želateľného stavu, t. j. stavu právnej istoty dochádza v zásade až právoplatným rozhodnutím súdu alebo štátneho orgánu. Preto k rešpektovaniu, resp. naplneniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy nestačí, aby štátne orgány vec prerokovali, prípadne vykonali rôzne úkony bez ohľadu na ich počet (napr. I. ÚS 10/98, III. ÚS 224/05).

Zo zistení ústavného súdu pri príprave predbežného prerokovania sťažnosti vyplýva, že okresný súd v napadnutom konaní rozhodol vo veci samej rozsudkom z 13. apríla 2017. Pokiaľ ide o samotný priebeh konania, ústavný súd konštatuje, že po prvotných procesných úkonoch je obdobie od 1. marca 2013 do nariadenia pojednávania 18. februára 2016 poznačené nečinnosťou zo strany okresného súdu. Ani v tomto období však nemožno konštatovať úplnú pasivitu okresného súdu. Žalobca svojím písomným podaním zo 7. marca 2014 navrhol zmenu žalobného petitu. Okresný súd uznesením z 25. júla 2014 rozhodol o tejto zmene žalobného petitu. Žalobca písomným podaním z 30. októbra 2015 opätovne

navrhol zmenu žalobného návrhu. Okresný súd uznesením z 10. decembra 2015 rozhodol o tejto zmene žalobného návrhu. Po nariadení prvého pojednávania, ktoré sa uskutočnilo 18. februára 2016, už okresný súd vo veci vykonával plynulo jednotlivé úkony smerujúce k vydaniu meritórneho rozhodnutia, a to 13. apríla 2017. Voči rozsudku okresného súdu z 13. apríla 2017 sa odvolal žalobca. Toto odvolanie bolo sťažovateľovi doručené 3. júla 2017 a sťažovateľ k nemu podal svoje vyjadrenie 6. júla 2017. V čase rozhodovania ústavného súdu bol podľa zistení z príslušnej civilnej kancelárie okresného súdu spis vo veci napadnutého konania pripravený na expedovanie Krajskému súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) na rozhodnutie o odvolaní žalobcu.

Ústavný súd po oboznámení sa so sťažnosťou a s jej prílohami a v súlade so zisteniami pri príprave predbežného prerokovania sťažnosti dospel k záveru, že sťažnosť v tomto čase je zjavne neopodstatnená.

Ústavný súd pri sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy odmieta sťažnosť ako zjavne neopodstatnenú, ak „vzhľadom na skutočnosť, že celková doba konania pred súdom, ako aj postup zákonného sudcu nesignalizovali reálnu možnosť zbytočných prietahov, a tým ani porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy“ (II. ÚS 109/03), resp. ak „argumenty v sťažnosti sťažovateľa nepreukázali v čase podania sťažnosti takú intenzitu porušenia označeného základného práva, aby bola sťažnosť prijatá na ďalšie konanie“ (II. ÚS 93/03, II. ÚS 177/04). K iným dôvodom, ktoré môžu zakladať záver o zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti, nesporne patrí aj ústavnoprávny rozmer, resp. ústavnoprávna intenzita namietaných pochybení, resp. nedostatkov v činnosti alebo rozhodovaní príslušného orgánu verejnej moci, posudzovaná v kontexte s konkrétnymi okolnosťami prípadu (IV. ÚS 362/09, m. m. IV. ÚS 62/08).

Ústavný súd v súlade so svojou predchádzajúcou judikatúrou, podľa ktorej „nie každý zistený prietah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy“ (napr. II. ÚS 57/01, III. ÚS 59/05), dospel k záveru, že aj v danej veci ide o takýto prípad, pretože konanie okresného súdu nevykazuje také znaky nečinnosti, ktoré by v čase

rozhodovania ústavného súdu boli ústavne významné. Sťažovateľ v sťažnosti uviedol jedno dlhšie obdobie nečinnosti okresného súdu v namietanom konaní. V okolnostiach danej veci doba konania na okresnom súde však nie je neprimerane dlhá a v prípade sťažovateľa išlo len o ojedinelý prierah, ktorý sám osebe nedosahuje ústavne neprimeranú intenzitu. Vychádzajúc z analýzy postupu okresného súdu preto ústavný súd hodnotí sťažnosť sťažovateľa (v tomto čase) ako zjavne neopodstatnenú.

Ústavný súd preskúmal obdobie od podania žaloby okresnému súdu do okamihu, keď je spis pripravený na expedovanie krajskému súdu pre účely rozhodnutia o odvolaní žalobcu, a dospel k záveru, že z ústavnoprávneho hľadiska toto obdobie ako celok (aj keď bolo poznačené obdobím nečinnosti okresného súdu) vzhľadom na konkrétne okolnosti posudzovanej veci – spor o zaplatenie dlžnej sumy – a povahu (neprivilegovaný typ konania) nemožno posúdiť ako také, ktoré by mohlo reálne založiť kvalifikovaný záver o porušení základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prierahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy po prípadnom prijatí tejto sťažnosti na ďalšie konanie.

Na tomto základe ústavný súd sťažnosť sťažovateľa po predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

Keďže sťažnosť bola odmietnutá, rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľa v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 15. marca 2018